

**Theba pisana (Müll., 1774) en
Helicella cespitum (Drap., 1801) in Nederland**

door

J. VAN DALSUM

Op 23 augustus 1957 verzamelde ik te Mariakerke (België), op de hoek van de Dorpsstraat en de boulevard, vele levende *Theba pisana* (Müll.) en te Wenduyne (België), op de bermen rond het sportveld in de duinen, vele levende *Helicella cespitum* (Drap.).

Van het overvloedige materiaal van beide soorten heb ik, op 27 augustus 1957, de onvolwassen exemplaren (deze hebben n.l. hun eieren nog niet gelegd) gebruikt, om populaties te stichten op Walcheren, op plaatsen, die wat plantengroei — en dus milieu — betreft, zoveel mogelijk met de plaats van verzamelen overeenkwamen. Van *Theba pisana* (Müll.) strooide ik enige tientallen exemplaren in een bosje van de Boksdooorn (*Lycium halimifolium* Mill.) op de duinhelling langs de P. J. Eloutstraat te Domburg¹). Van *Helicella cespitum* (Drap.) strooide ik vele tientallen exemplaren op een plek met hoge dorre grassen langs de weg Domburg—Westkapelle, ongeveer halverwege tussen het einde van de golf-links en het begin van de steenglooiing van de Westkappelse zeedijk.

Bij controle op 21 juli 1959, trof ik op eerstgenoemde plaats honderden — waarschijnlijk zaten er wel duizenden — zeer jonge tot volwassen exemplaren van *Theba pisana* (Müll.) aan, en op 22 juli 1960 bleek mij dat de populatie zich ook uitgebreid had over een naburig Boksdooorn-bosje. Verdere uitbreiding zal daar waarschijnlijk, door allerlei natuurlijke hindernissen, niet gemakkelijk zijn.

Helicella cespitum (Drap.) was op 21 juli 1959 moeilijk terug te vinden; waarschijnlijk doordat ze op die hete dag diep weggescholen zaten. Ook was het terrein daar veranderd door het storten van steenblokken. Doch tenslotte ontdekte ik ook van deze soort enige jonge en volwassen exemplaren. Op 22 juli 1960 — een dag met dreigende regen, volgende op verscheidene regenachtige dagen — trof ik deze soort zeer talrijk aan en bleek hij zich reeds over een afstand van honderden meters langs de weg en vanaf de weg tot op de duinhelling te hebben verbreid.

¹) De exemplaren, die Mevrouw W. S. S. van der Feen-van Benthem Jutting vond op de boulevard te Domburg (Corr. blad 98, p. 1002 en Basteria, deel 26, p. 57) zijn ongetwijfeld nakomelingen hiervan.

Ook controles in latere jaren toonden dat beide soorten zich hier voorgoed hebben ingeburgerd.

SUMMARY

In 1957 the author established populations of *Helicella cespitum* (Drap.) and *Theba pisana* (Müll.) along the dunes near Domburg (Netherlands), where they are flourishing and extending now. He used specimens from Belgium. Both species were hitherto unknown from the Netherlands.